

Tutustuimme kuuteen mielenkiintoiseen kohteeseen

Satotason nosto -hankkeiden opintomatka Viroon 6.-8.6.2023

Tutustuimme Viron maataloihin, sopimustuotantoon ja maataloustutkimukseen. Ilmaston muuttuessa viljelyolosuhteet voivat tulevaisuudessa muuttua enemmän meitä etelämpänä sijaitsevien viljelyalueiden oloja muistuttaviksi. Tämän vuoksi naapurimaidemme viljelymenetelmistä ja kasvilajikkeista voisi löytyä paljonkin hyödynnettävää tietoa ja kokemuksia.

Matkamme alkoi kokoontumalla matkalippujen jakoon Helsingin Länsisataman T2-terminaalille tiistai-aiamuna 6.6.2023. Suurin osa ryhmäläisistä saapui paikalle yhteisellä bussikuljetuksella, muutama omin avuin. Matkatavarat jätettiin bussiin ja suunnattiin terminaalille. Tallink My Starilla nautimme runsaan buffet-aamiaisen. Tallinnan satamassa nousimme taas bussiin ja matkaan liittyi tulkkimme Siiri. Matka kohti Roodeväljaa alkoi.

Kevili

Saavuttuamme Roodeväljaan suuntasimme tutustumaan viljelijäosuuskunta Kevilin toimipisteeseen ja viljaterminaaliin. Vierailullamme meitä isännöivät Kevilin johtaja Hannes Prits ja Roodeväljan terminaalin päällikkö Kristjan Sakk. He kertoivat osuuskunnan toiminnasta ja esittelivät mahtavan näköistä viljavarastoa.

Kevili on 178 tilan osuuskunta, joka on ollut toiminnassa jo 17 vuoden ajan. Jokaisella osuuskunnan jäsenellä on käytössään yksi ääni yhteisistä asioista päätettäessä. Osuuskunnalla on tällä hetkellä kaksi omaa sisämaan viljaterminaalia ja kaksi vuokrattua satamaterminaalia. Kolmas oma terminaali on suunnitteilla Keski-Viroon. Vierailumme aikana rekkaliikenne viljaterminaalilla oli vilkasta, koska viljalaivan lastaus oli käynnissä.

Kevilin liikevaihto vuonna 2022 oli 150 miljoonaa euroa, josta liikevoittoa jäi 2,5 miljoonaa euroa. Liikevoitto käytetään investointeihin ja kasvuun. Kevilillä on yli 200 000 tonnin viljavarastot ja jäsenillä lisäksi yhteensä 100 000 tonnin omat varastot. Viljaa ostetaan myös osuuskunnan ulkopuolelta, ja kaikki vilja myydään ulos suoraan, ilman välikäsiä.

Kevili on Viron viljamarkkinoilla merkittävä toimija, ja sillä on arviolta 20-25 prosentin markkinaosuus koko maan viljakaupasta. Työntekijöitä on 40 ja omia viljarekkoja kymmenen kappaletta. Omat agronomit neuvovat, kouluttavat ja tukevat osakkaita viljelypäätöksissä. Kevili välittää osakkailleen yhteisostoina myös tuotantopanoksia, esim. lannoitteita, siemeniä, polttoöljyä sekä kasvinsuojeluaineita, ja tarjoaa osakkailleen joustavia maksuehtoja.

Golden Fields Factory

Kevilin kanssa samalla tontilla Roodeväljassa toimii Golden Fields Factoryn heinäjalostamo. GFF:n kehityspäällikkö Alo Alt esitteli laitosta ja kertoi, että heinän korjuu ja uuden sadon käsittely alkaisi muutaman päivän päästä. Mukana kierroksella oli myös Golden Fields Finlandin toimitusjohtaja Risto Uusitalo, joka puuhaa vastaavaa heinäjalostamoita Suomeen ja värvää aktiivisesti sopimusviljelijöitä.

Golden Fields Factory ostaa tuoreheinää, kuivaheinää ja säilörehua. Heinä ajetaan kuivurin läpi, jäähdytetään ja paalataan 750-800 kg:n suurkanttipaaleihin (235x120x85cm), joita mahtuu merikonttiin kolme kerrosta eli noin 24 tn. Uuden sadon heinä ostetaan yleensä pystyssä, eli GFF hoitaa korjuun sekä logistiikan pellolta tehtaalle, jotta tuotteen laatu säilyy tasaisena. Tehdas pystyy käsittelemään vuorokaudessa 80 ha:n heinäsadon. GFF:n yhteistyökumppanina on nurmirehun hankintaan ja välitykseen erikoistunut Al Dahra Arabiemiraateista. Merikontteihin pakatut paalit myydään Lähi-itään, Etelä-Koreaan ja Japaniin, joissa laadukkaalle rehunurmelle on valtavasti kysyntää.

Roodeväljasta jatkoimme matkaamme Tarttoon ja majoituimme hotelli Sohoon, jonka ravintolassa nautimme yhteisen illallisen. Keskiyökoastamme 7.6. hyppäsimme heti aamupalan jälkeen bussiin ja suuntasimme kohti Soone Farmia ja Rannu Seemeä.

Soone Farm

Soone Farm OÜ on perheyritys, joka on perustettu vuonna 1991, kun Andres Tamm ensin vuokrasi ja myöhemmin osti kolhoosin. Nyt hänen poikansa Madis Tamm pyörittää tilan kasvinviljelypuolta vanhempien huolehtiessa 230 lypsävän lehmän karjasta. Tilalla on tällä hetkellä viljelyksessä 1000 ha maata ja viljelykiertona: nurmi (2-3 v.), herne, ohra, rapsi, vehnä. Rehumaissia on myös viljelyssä jonkin verran, mutta siinä ongelmana on pitkä kasvukausi ja vaikeat korjuuolosuhteet myöhään syksyllä. Herne kylvetään suoraan nurmeen, minkä jälkeen nurmi lopetetaan glyfosaattiruiskutuksella. Viljoissa suositaan syyskylvöisiä lajikkeita. Tilalla on käytössä N-sensor, jonka avulla lannoitukset saadaan kohdistettua kasvustoon tarpeen mukaan. Liettelevitys ja rehunteko ostetaan urakointina. Tilalla on 5-6 ulkopuolista työntekijää.

Soone Farm on Kevilin osakas, ja kaikki vilja myydäänkin tuoreena Kevilille ilman kuivausta ja varastointia. Karjalle ostetaan teollinen väkirehu. Tämä kasvukausi on ollut Virossakin todella kuiva ja kevätiljat ovat kärsineet pahoin. Syysviljat ovat Suomen tapaan paremmassa jamassa.

Rannu Seeme

Rannu Seeme OÜ on 2300 hehtaarin viljatila ja tilapakkaamo. Kuivurit ja siemenpakkaamo on perustettu entisen sovhoosin tiloihin, ja tilaa pitävät Madis ja Marge Ajaots kahden poikansa ja tyttärensä kanssa. Madis Ajaots on yksi Kevilin perustajajäsenistä ja on ollut nuorempana töissä Suomessa, joten esitteli yritystensä meille suomenkielellä. Rannu Seeme tekee aktiivisesti yhteistyötä tutkimuksen kanssa ja pyrkii kehittämään toimintaansa jatkuvasti kestävämpään suuntaan.

Siemenviljaa viljellään 700 ha:lla, ja tilapakkaamolla käsitellään vain tilan omaa viljaa. Viljelyksessä on Legato-syysrypsiä, vehnää, kauraa, ohraa, ruista, Bagoohernettä, ruokohelpeä (siemen omaan käyttöön, korsirehu GFF:lle) ja pölyttäjähönteispeltoja. Kaikki keväällä kylvettävät alat kynnetään syksyllä. Ainoastaan syysrypsi kylvetään suorakylvönä. Kevään hallat tuhosivat syysrypsiä ja nyt kuivuus koettelee kevätiljoja, joten sadot jäävät mataliksi.

Madis Ajaots esitteli meille myös kerääjä-/välikasvikoetta, joka oli kylvetty syksyllä puinnin yhteydessä. Piensiemenkylvölaite on puimurissa, mikä on todettu hyväksi tavaksi kylvää kerääjä-/välikasveja, koska siemenet jäävät olkien alle suojaan ja kosteaan. Kokeessa oli erilaisia kasviseoksia (hunajakukka, tattari, japaninretikka, virna ja ukonkaura) ja muokkaustapoja. Parhaiten olivat toimineet ukonkaura ja hunajakukka.

Centre of Estonian Rural Research and Knowledge, METK

Lounaan jälkeen suuntasimme Jõgevaan Viron maaseutututkimuskeskukseen. Marko Kass esitteli meille ensin Centre of Estonian Rural Research and Knowledge -organisaatiota. Jõgevan tutkimuslaitos toimii todella monipuolisesti maatalouden alalla jalostaen uusia lajikkeita, tuottaen siemenviljaa 1000 ha:n alalla, ylläpitäen kansallista geenipankkia, tuottaen tutkimustietoa ja jakaen ajankohtaista tietoa (mm. korjuu-aikannuste, tuholaisseuranta). Jõgevassa järjestetään myös peltopäiviä ja muita koulutustilaisuuksia alan toimijoille.

Centre of Estonian Rural Research and Knowledge -organisaatiossa työskentelee noin 300 henkeä, 100 Jõgevalla, loput muualla Virossa. Organisaatio on ministeriön alainen ja sen rahoituksesta 60 % tulee valtiolta, 20 % omasta myynnistä ja loput 20 % eri hankkeiden kautta. Jõgevan tutkimuskeskus on perustettu jo vuonna 1920.

Seuraavaksi suuntasimme vehnänjalostaja Reine Koppelin johdolla tutustumaan koekuivuriin ja viljalaboratorioon ja siitä pellolle tutustumaan muutamaaan lajikekokeeseen. Syysohran lajikekoetta meille esitteli jalostaja Ylle Tamm, vehnäkokeita jalostaja Reine Koppel ja rapsikokeita jalostaja Lea Narits. Vehnä on Viron tärkein vientivilja ja jalostuksen painotus syysvehnässä. Syyskaura on myös ollut kokeissa useana vuonna, mutta talvenkestävyys on vielä heikko. Kiireisen päivän jälkeen nautimme yhteisen illallisen Püssirohukelderissä Tartossa.

The Estonian Rural Development Foundation, METK

Viimeisenä reissupäivänä tutustuimme ensin Sakun oluttehtaaseen, jonka jälkeen kuulumme bussimatkalla Viron maatalous- ja kauppakamarin toiminnasta, joka on Viron suurin ja vaikutusvaltaisin maatalous-, elintarvike-, maa- ja metsäalan kattojärjestö.

Tallinnaan päästyämme nautimme lounaan Kalev Span ravintolassa, jonka jälkeen neuvontajärjestön (The Estonian Rural Development Foundation) johtaja Leho Verk esitteli meille Viron neuvonta-alaa. Rural Development Foundation keskittyy maaseutuelinkeinojen rahoituspuoleen, mutta on juuri yhdistymässä Viron maaseutututkimuskeskuksen kanssa yhdeksi suureksi tutkimus- ja neuvontaorganisaatioksi (METK). Sitten olikin aika suunnata satamaan ja aloittaa kotimatka.